

Noua lege a insolventei cauta vinovati de serviciu în economie (analiza)

Noua lege a insolventei, asa cum este definita în draftul prezentat public de catre Ministerul Justitiei, vine sa îi transforme pe cei care, din varii motive, esueaza în afaceri, în vinovatii de serviciu pentru tot ce se întâmpla negativ în România, arata o analiza realizata de o companie de consultanta.

Potrivit Frames, o dovada în acest sens este faptul ca, în ultimele luni, mai multi lideri politici, prea putini cunoscatori ai fenomenului, au lansat în spatiul public afirmatii alarmiste despre "abuzul de insolventa" si "miliardele pierdute" din cauza acesteia.

"În loc sa fie privita ca o procedura absolut normala în economie, asa cum se întâmpla în economiile dezvoltate, unde insolventa sau falimentul nu sunt privite ca un esec iremediabil, un motiv de oprobriu public, la noi insolventa este transformata în sperietoare publica ori de câte ori politicienii au nevoie sa acopere neputinta institutiilor statului în recuperarea datoriilor uriasa si pedepsirea vinovatilor", a afirmat **Adrian Negrescu**, managerul Frames, citat într-un comunicat al companiei.

Specialistul aminteste, în context, ca procedura de insolventa este, în esenta, o metoda prin care economia se "curata" de firmele cu probleme, o procedura juridica esentiala pentru o economie sanatoasa si asta mai ales în conditiile în care un procent semnificativ de societati comerciale "mor" în câtiva ani de la înfiintare, din cauza lipsei capitalului, a blocajului financiar si, mai ales, a lipsei de know-how economic.

Noua lege își propune, în esenta, sa instituie un fel de filtru de "buna-credinta" al judecatorului la deschiderea procedurii. În plus, interzice accesul la procedura de insolventa pentru "recidivisti", emite termene mai scurte pentru perioada de insolventa, o procedura accelerata de tragere la raspundere si interzice înfiintarea de firme de catre asociati/administratori aflati în insolventa, se mai arata în documentul citat.

Potrivit analistilor, multe dintre aceste masuri exista, deja, în legislatia actuala: Legea 85/2014, Legea societatilor nr. 31/1990 si Codul penal sanctioneaza intrarea cu rea-credinta în insolventa; frauda împotriva creditorilor; bancruta frauduloasa sau simpla; fraudele comise de administratori în dauna creditorilor (art.239,240,241 si 242 din Codul penal, art.169 din legea 85/2014).

"Nu cadrul legal este problema, ci lipsa aplicarii lui. În majoritatea cazurilor de faliment, de exemplu, practicianul în insolventa, mai rar creditorii, solicita atragerea raspunderii", avertizeaza acestia.

Compania de consultanta citeaza în comunicat o decizie a ICCJ potrivit careia, acolo unde fiscul este creditor, sentinta definitiva se preda fiscului pentru executare. Cu privire la infractiunile contra patrimoniului aplicabile insolventei, practicianul se fereste de obicei sa formuleze plângeri întrucât practica a aratat ca cercetarea penala dureaza excesiv de mult, pe de o parte, iar pe de alta parte obligatia plângerii ar apartine mai mult creditorilor (partii vatamate)", afirma specialistii.

O alta idee lansata în spatiul public de catre politicieni este ca firmele inative fiscal "blocheaza corecta functionare a economiei".

Adrian Negrescu a explicat ca aceasta afirmatie este doar în parte adevarata, pentru ca o firma declarata inactiva la Registrul Comertului nu produce bunuri, servicii si nici nu interactioneaza cu piata iar singurul loc unde poate crea "distorsiuni" este în statistici, daca acestea nu sunt corect filtrate.

Conform analizei, inactivitatea fiscala este, în esenta, o sanctiune aplicata contribuabilului de catre ANAF în

anumite cazuri (nu își îndeplinește obligațiile declarative prevăzute de lege, evita controalele organului fiscal, ANAF constata ca firma nu funcționează la domiciliul fiscal declarat, are sediul social/ mandatul administratorului expirat etc....). Registrul acestor firme este ținut tot de ANAF.

Ca urmare a "anulării codului de TVA" și a celorlalte sancțiuni (amenzi, nededucerea cheltuielilor și a TVA etc.), orice firmă serioasă fie depune imediat eforturi să fie reactivată fie dispăre de pe piață ca urmare a concurenței.

Instrumentul legal există și pentru aceste situații, în Legea 31, art.237 care abordează și dizolvarea din oficiu sau la cererea oricărei persoane interesate și radierea din oficiu, în anumite situații.

Analiza Frames subliniază faptul că, în ultima vreme, pe scena politică se vehiculează tot mai mult ideea că insolvența este folosită "pentru a evita plata datoriilor, nu pentru a salva afacerea" și cataloghează acest fapt drept o dovadă a lipsei de know-how și de cunoștințe în domeniu.

"Definiția legală a insolvenței (Legea 85/2014, art. 5 pct. 29) este imposibilitatea debitorului de a plăti datoriile certe, lichide și exigibile cu sumele de bani disponibile. Cu alte cuvinte, la data intrării în insolvență, societatea deja a intrat în incapacitate de plată iar intrarea în insolvență este o obligație legală și are tocmai scopul de a găsi soluții de plată, fie prin reorganizare, fie prin lichidare.. Chiar dacă ar exista situații în care un mare datornic la stat (și nu au fost prezentate exemple) ar reuși deschiderea insolvenței deși ar putea plăti datoriile la stat, această situație de fapt ar trebui cunoscută de ANAF care ar fi trebuit să reacționeze prompt, fie pe cale civilă în cadrul procedurii de insolvență fie chiar prin sesizarea procurorilor", se mai arată în cercetare.

Analistii subliniază, totodată, ca datele financiare oficiale, prezentate de ANAF, arată că nu cei din mediul privat sunt principalii vinovați pentru blocajele din economie, pentru marile restante la bugetul de stat, iar printre firmele în insolvență cu cele mai mari datorii la buget se numără societăți cu capital integral sau majoritar de stat. Aceștia dau exemplu cazuri documentate care arată că aceste companii rămân în insolvență ani la rând, cu pasiv urias, fără ca statul să aplice aceleași "măsuri ferme" cu care amenința mediul privat.

"Dincolo de măsurile salutare anunțate de ministrul Finanțelor, Alexandru Nazare, în scopul eficientizării activității ANAF, este nevoie de mai multă atenție la firmele de stat care se folosesc de acest mecanism al insolvenței. Iar în prim-plan se află aceste mari companii care profită de statutul lor, de influența pe care o au în zona decizională, neplătindu-și obligațiile și distorsionând semnificativ mediul de business", consideră Negrescu.

În viziunea consultantilor, dacă va fi aprobat în forma propusă în dezbateri de Ministerul Justiției, proiectul risca să genereze mai multe probleme în economie decât să ofere un instrument eficient în gestionarea firmelor cu probleme. Mai mult chiar, proiectul amână aplicarea reală a legii prin introducerea unor filtre suplimentare care blochează accesul la protecția legală a firmelor oneste aflate în dificultate.

"Insolvența nu este principala cauză a problemelor României, ci un mecanism legal necesar pentru a gestiona dificultățile financiare în mod ordonat. A o transforma în tap ispasitor pentru toate problemele economiei, de la comportamentul incorect în business la problemele de colectare ale ANAF reprezintă o soluție ineficientă. În loc să ne focusăm pe reducerea evaziunii prin mecanismele clare, prevăzute de lege, transformăm ideea de insolvență într-o adevărată vânătoare de vrajitoare, iar efectele vor fi pe măsura", susține Adrian Negrescu.